

UDVARHELYI HIRADÓ

UDVARHELYVÁRMEGYE FÜGGETLEN POLITIKAI LAPJA

Az »Udvarhelyvármegyei Gazdasági Egylet« hivatalos közlönye.
 Hirdetési Ár: Egész évre 8 K. Negyedévre 2 K. Tanulóknak és Jegyzőknak 6 K.
 Egy szám ára 16 fillér.

Az »Udvarhelyvármegyei Jegyzői Egylet« hivatalos közlönye.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal Kosuth-utca 14. sz. — Megjelenik minden vasárnap
 Nyitlár soronként 50 fillér.

A drágaság ellen.

Ratósági ármegállapítás.

Székelyudvarhely, decz. 5.

A háborukkal járó bajok és szenvedések közt nem utolsó a mindennapi életszükségleti, de főleg élelmezési cikkek rohamos és nagymértvű drágulása. Nem kell bővebben magyarázni, hogy különösen élelmiszerekben a teljes hadilétszámra emelt hadsereg óriási fogyasztó tömeg, a melynek ellátásáról jóleve és bőven kell gondoskodni; s hogy tehát a megnövekedett kereslet arányában, a melyet még fokoz a sürgősség, az élelmiszerek árai magasra szöknek. S ha még hozzávesszük, hogy az ideai termés Magyarországon fölülte gyöngye volt, csak természetesnek találjuk, hogy különösen a buza-, rozs-, árpa-, zab- és lisztárak messze a normális színvonal fölél emelkedtek.

Csak hogy a természetes árdragító tényezőkhöz olyanok is járultak, a melyek a kellettén túl fokozták, még pedig jóval a megengedett határokon túl, az árakat. A spekuláció, az adott helyzetnek lehetőleg a végsőkig való kihasználása, volt ez az tényező. Spekuláltak termelők, a kik visszatartották készleteiket, s várták a keresletnek oly mérvű fokozódását, mely az árak szinte képtelen emelkedését idézte volna elő. És spekuláltak a gabonakereskedők, a kik eleve felhalmozott raktáiraikban ugyanez okból visszatartották a gabonát. Spekulált mindenki, a kinek módjában volt a természetes árfejlődést mesterségesen és a maga zsebére befolyásolni. A buza és a liszt drágulása aztán a közvetítő- és kiskereskedelem útján szinte az elviselhetetlenségig fokozódott, míg a fogyasztók millióihoz jutott mindennapi kenyér formájában. A kormány, melynek a háboru parancsolta érdekek mellett a polgári lakosságról sem szabad megfeledkezni, végre kénytelen volt ahhoz az eszközhöz folyamodni, a mely egyfelől számol a természetes árfejlődés okaival és elemeivel, de másrészt útját állja a helyzet meg nem engedett kihasználásának. Az élelem drágaságát megakadályozni nem lehet, de az élelemzuzsorának elejét kellett venni.

Ez a magától értetődő megfontolás vezette a kormányt, a midőn, az osztrák kormányval együtt, megfelelő rendszabályokra határozta el magát. Ezek a rendszabályok és intézkedések e héten láttak napvilágot a hivatalos lapban. Lényegük az, hogy maximális árak megállapítását követelik a főbb terményeknél és lisztnél. Nem szabják meg, mint az Németországban történt, taxatív, az egyes termény- és lisztárak maximumát, hanem a

közigazgatás bizonyos hatóságaira és szerveire bizzák azt; egyedüli irányadónak az október utolsó, illetve a november első két hetében az illető hatóságok területén szerepelt árakat jelölve meg. Öszintén megvalljuk, hogy a fogyasztás érdekében kívánatosabb és célszerűbb megoldás lett volna a kormányrendeleti uton való ármegállapítás. Mert a hogy a rendelet most kontemplálja, tartunk tőle, hogy egyes vidékeken helyi befolyások, a nagyfokú érdekellentétek nem egészen igazságos eredményt fognak produkálni. De mivel nyolc napon belül határozni kell, s mivel az ármegállapítás irányelve a fentemlített dátumokban meg van rögzítve, a november második felében mutatkozó abnormis áralakuláshoz képest föltétlen javulást, illetve a fogyasztóra könnyebbséget remélünk. Nemcsak abban, hogy valamivel olcsóbb lesz a gabona és liszt, hanem főleg abban, hogy a képtelenségig való árfelejtésnek gátat vet a majdan megszabandó maximális ár. A drágaság határát fogjuk tudni, a mi bár sovány vigasz, de mégis csak sokszorta jobb, mint az állandó rettegés az elképzelhetlenig fokozódható ártaktól.

Jobb későn, mint soha és jobb a csekély javulás a horribilis bizonytalanságnál. Most már a helyi és egyéb, az ügyhöz valamelyes viszonyban levő hatóságoknak éberségétől és szigorú ellenőrzésétől várjuk a kormányrendeletben rejlő szociális intézkedés becsületes és teljes érvényesülését. A gabona és liszt olcsóbbításának ki kell hatnia a kenyér- és süteményárakra is és ez talán a legfontosabb és leglényegesebb feladat, mely az említett hatóságokra vár. Mert a fogyasztóknak egy óriási tömege nem gabona és liszt formájában, hanem a péknél kenyér és sütemény formájában fedezi napi élelmiszükségletének javarészét. S kívánnunk kell, hogy a hatóságok megszabják a kenyér és sütemény súlyának a minimumát is annak megengedett maximális árához képest.

És mivel nem csupán kenyérből élünk, hanem kell hus, zsir, tojás és egyéb is a mindennapi megélhetéshez, követelnünk kell, hogy a hatóságoknak arra is legyen gondjuk, hogy ezek áraiból kiküszöbölteassék a mesterséges drágítás eleme: a spekuláció és uzsora. Eszközük is, hatalmuk is van hozzá; reméljük, megtalálják a kellő paragrafusokat is. Szívesen szenvedünk és nélkülözünk a hazáért. De nem tőrjük, hogy szenvedéseinken és nélkülözéseinken jogtalanul és tulontul nyereszkedjenek egyesek vagy érdekcsoportok. Szerveneni és meghalni a hazáért kötelesség, de meggazdagodni a hazáért nem okvetlenül muszáj.

A háboru eseményei.

- Az Udvarhelyi Híradó eredeti táviratai. -

Belgrádot ünnepélyesen birtokunkba vettük.

(Budapest, december 4, érkezett délután 4 óra 40 perczkor.) Déli hadszíntérről jelentik hivatalosan:

— Belgrádot tegnap ünnepélyesen birtokunkba vettük. Csapataink a harczzonal északi részében küzdelem nélkül haladnak előre, miközben tegnap háromszáz szerbet foglyul ejtettek.

Aranyolavactól nyugatra és délnyugatra előnyomuló csapatainkkal nagyobb ellenéges erők szállanak szembe és heves támadásokkal — amelyeket mind visszazoritottunk — a szerb hadsereg visszavonulását igyekeznek fedezni.

Hivatalos jelentés az északi harcztérről.

(Budapest decz. 4. Hivatalos jelentés. Erkezett este 5 óra 20 kor.) Tegnap nap a Kárpátokban, Nyugatgalicziában és Dél-lengyelországban nyugodtan telt el. Északi Lengyelországban a harczok még folyznak. *Höfer.* (Min. elnök ajtóoszt.)

Öfelsége belgrádi csapatainkhoz.

(Budapest decz. 4. Délután 2 óra 15-kor.) Ötödik hadsereg parancsnoka Frank gyalogsági tábornok tegnap alábbi sürgőnyt intézte ő felségéhez.

— Belgrád 1914 december 3-ikán. Abban az ünnepélyes pillanatban, a melyben megadtott nekünk, hogy a belgrádi várra császári és apostoli királyi felséged dicsőséges zászlóját tűzhessük, az összes fegyveres erőknek minden részénél e dicsó jelvény körül egybegyűlt küldöttégek nevében kérom felségedet kegyeskedjek megengedoi, hogy lelkes hódolatunkat legálázatosabban bemutathassuk.

Frank gyalogsági tábornok.

E táviratra, Ő felsége ma Frank tábornokhoz alábbi sürgőnyt intézte:

— A Belgrádi várra kitűzött zászlónkra feltekintő bü barczosok hódolatát örömmel fogadva, megindult szívvvel emlékezem meg derék, kitűnően vezetett balkáni haderőmről. Az ő hőies harczainak köszönhető Belgrád birtokba vétele is.

Ferencs József.

A nyugati harcztérről.

(Berlin december 4.) Nagy főhadiszállás jelenti:

Dél-olott nyugati hadszíntéren Flandriában francziáknak csapataink ellen intőzött támadásait semórtlen visszavertük. Hasonlóképpen Altkirchtől délvagatra, hol francziák jelentékeny veszteségeket szenvedtek.

Keleti hadszíntéren mezuri tavaktól keletre ellenéges támadásokat visszavertük, miközben

orosznak nagy veszteségeket okoztunk. Leogyl-országban offenzívánk normálisan halad előre.

Legfőbb hadvezetőség. (Min. eln. sajtóoszt.)

Az oroszokat kiszorítják az országból.

(Budapest decz. 4.) Bud. Tud. jelenti:

Kárpáti szorosokban nagyobb harc volt. Ellenség ugy Zemplénben, mint Sárosban is visszavonulóban van, úgy, hogy ma e két vármegyében is csak igen csekély határszéli részei vannak az ellenség kezében. (Min. eln. sajtóoszt.)

A drágaság ellen.

A tisztviselők e hét első napján tartott értekezlete a kereskedők társulatának a bitelmegvonásra irányult határozatának mikénti értelmezésére adott és a fogyasztó közönség érdekeit teljesen kielégítő magyarázó értesítését megnyugvással vette tudomásul. Miatán a kereskedők társulata a hozzá intézett azon kérésre, hogy a tulajgasra emelt árak mérséklésére tegyen a közönség érdekeivel számoló lépéseket, — nem válaszolt, s mert a tisztviselői kar idejében tisztába akar lenni azzal, hogy a helyi kereskedők akarják-e önszántukból az árakat megfelelően le-

szállítani, avagy a fogyasztó közönséget oda kényszerítik, hogy hatósági ármegállapítás érdekében megfelelő lépéseket tegyen, újból megkeresni határozta a társulat elnökségét az iránt, hogy a hozzá intézett kérdés másik pontjára is megnyugtató választ adjanak.

Az értekezlet felkérte Dr. Sebesi Jánost, mint Udvarhelymegye első választott tisztviselőjét arra, hogy a busárok szabályozása érdekében sziveskedjék a hatósági próbavágás elrendelésére sürgősen megfelelő lépéseket tenni, hogy a helybeli mészárosok betenkénti busáromelési hajlamuk végre a további leudületben megakadályoztassék. Az értekezlet egy kiküldött bizottságát utasította arra is, hogy a piaci árak hatósági szabályozásának érdekében sürgősen megfelelő javaslattal forduljon Udvarhelyvármegye közigazgatási bizottságához.

Az élénk érdeklődés mellett lefolyt értekezleten sok egészséges eszme között felvetődött az is, hogy szükség esetén kérni kell az ipartörvény azon rendelkezésének végrehajtását, amely az üzlet tulajdonosokat az árak közszemlére való kiírására kötelezi, hogy így a fogyasztó közönség az olcsóbb beszerzési forrásokról megfelelő tájékoztatást nyerjen. Ez azonban ezuttal konkrét tárgyalási alapul nem szolgált. Végül kimondta az értekezlet, hogy a háború tartama alatt állandóan permanenciában marad. (—)

Levél a harczmezőről.

Egy barátunktól, ki most a Kárpátokban küzd, vettük ki a következő levelet:

... Atutaztunk a határon és N.-nél kiszállítottak bennünket. Nagyon szép országuton indultunk utnak. Estére egy faluba értünk. Szalmán aludtunk, ez egész természetes, külsőben ezt ezentul nem is irom, mert ha aludtunk, akkor legjobb esetben szalmán. Reggel megint elindultunk.

Az éjszakát ismét egy kis faluban töltöttük, mikor hajnalodott, neki vágunk K.-nak. Azt mosélték azok, a kik azt hiszik magukról, hogy értenek a katonai tudományokhoz, hogy mi azt a bizonyos ingovány-vonalat, a mely K.-tól északra van, fogjuk védeni. Mindezenféle Deckungokról és hasoulórol csevegtek, közben pedig dél-előtt 11 óraker megérkeztünk K.-ba. Ott van valami kastély, annak a kertjében ebédeltünk és közben nézegettük az erdő felett elpattanó srappellek füstfelhőcskéit.

Körülbelül négy kilométerre tőlünk állott a harc. Azután megjelent a tábori pap, nyakában a lila stólával, kezében a keresztrel és újból feloldozott búneink alól és újból megáldott bennünket. Két óraker indultunk végőnküli földeken keresztül. Fél három óraker kaptuk a jelentést, hogy az ellenséges tüzeréeg már auffahrolt és lehet kezdeni. Hát nem tartott soká. Nem is hallottuk a detonációt, csak a levegőben a sivitást, meg a pukkanást, eleáppadások, egy kis zürzavar, aztán megint nyugalom és fekszünk szépen egy vonalban leszorított fejjel és várunk.

Akkor még ránk eresztettek vagy husz darabot, azután kaptam az avizót, a balezárnyon három sebesült s akkor kezdett a mi tüzeréegünk a hátam mögött dolgozni. Ha te tudnád, milyen megnyugtató érzés ez! Mintha egy kis gyereket meg akarnak verni és éppen a legutolsó pillanatban segítségére jön a bátyja, az erős, a nagy bátyja. Azután ránk esteledett, jött a szép kéksziñü holdvilág és a mi a fő, hozták utánunk a vacsorát, oda a rajvonalba. Ettem, aludtam és közben fáztam. Nagyon fáztam. Reggelre azután kezdett R.-ból egy gépfegyver löni ránk. Ugy csicserogtak a golyók felettem, mint a kis madarak. Nézzük gukkerrel, honnan lönek, nem látunk semmit, hát várwärts! Ötven emberből négy ember jött velem.

Hogy hogyan csináltam, azt ma sem tu-

dom. De nem tulzok, ha azt mondom, hogy a lábaim előtt vágódtak be a golyók, és nem egy gépfegyver, de talán öt is lött ránk négyünkre, mialatt előszaladtam. Ekkor körülbelül ezer lépésre voltam a falutól oldalt. A mi azután következett, azt csak kivonatossan: este hétig nem lehetett elmozdulni arról a helyről. Ha megmoczcantam, csak épp egy piczit, már is pumpumpumpumpum... Mintha csak rám pikkelték volna. Biztos azt hitték, hogy valami generális vagyok. Akkor aztán hirtelen érzek egy ütést a hátamon. Mondom az ordonánczomnak: *Fiam Cs., azt hiszem, meglöttek.*

Veszem le a hátizsákomb, keresem a vért, semmi nyoma. Akkor nézem azt a zsákot, hát lyuk van benne. *A thermosom átlöve, a scardimiam fucses, a téli holmik dilyukaszva, de a hátamban semmi.* Nem akarok most érzelogni, majd ha egyszer haza segít az Isten... Aztán sötét lett és akkor meg világos, felgyújtották R.-t. Minden oldalról törtettek előre a mi bakáink... -osok... -asok, honvédek, egy csoport bosnyák és felharsantak a körtök: *Rohamra!*

Ne kívánd, hogy én ezt leirjam, azt át kell élni. Reszkettem az izgalomtól, előkerült a szakaszom és mentünk. Hatszáz lépést szaladtunk egy turba, *éljen a haza, éljen a király, csupa eddig át nem érzett dolgok, örültem, vakon beléjük.* A puskatusával verekszik az ordonánczom, tén-denállva könyörgő oroszokat döfünk keresztül, a saját gépfegyvereink lönek a fejünk felett és az oroszok sealađnak, rohamnak, a ki merre tud. Kilencz óraker siri csend, csak a felgyújtott falu tüze ropog. Hogyan találtam ki a faluból, hogy találtam meg a századomat, azt bizony nem tudom, csak éppen megvolt. Aztán megint ettünk, éjszaka és másnap reggel elindultunk. H.-n keresztül T. felé. Két nap után P.-nál pont délben kezdjük újra egy erdő ellen. *Szörnyűbb volt, mint a többi mind együtt véve, mert annyi tüzeréegük volt a nyomorultaknak, hogy egész battériák löttek állandóan ugyanazon csoport gyalogságra.* Hát nekünk is kijutott bőven. Jobbra tőlünk rohamra mentek a fiuk, mi ekkor rezervában voltunk. Éjszaka féllalomban hallottam, hogy kattognak a gépfegyverek, de csak fáztam tovább.

Ennek vége volt és másnap a mi csapatunkat visszarendelték. Azóta folyton mentünk S.—B.—C.-n keresztül Nagy-Magyarországra. Hogy

most hol vagyunk, az mellékes, hiszen lehet, hogy holnap megint másfelé leszünk. Hogy mennyi mindent állottunk ki ez idő alatt, azt nem is tudom leírni. *Ésben, sárban, térdig érő vízben mentünk napokon keresztül, éjjel az ország-utou aludtunk, egy trétkocsi épphogy nem gázolt agyon,* — órák hosszat kellett állnunk a kocsi miatt és folyton-folyvást esett és esett.

Nagyon szép jelenet volt, a mint 24-ikén pont délben átléptük a határt. Csodálatos módon épp delet mutatott az óram, de lehet, hogy öt percel több vagy kevesebb volt, de az ugy sem határoz. Szóval örültünk, egy kicsit meg voltunk hatva, hiszen nem olyan semmi az az édes hazánk, Magyarországnak.

Minden bizonytal újra elő fogunk menni és újra kijut nekünk minden hadi jókból. Hol vannak azok az idők, a mikor magam is félnék rekruta voltam és legfőbb gondom volt, hogy az utcán minden csallagos bácsinak szalutáljak. Hol van a régi rendezeres élet, hova lett minden apróbb boldogságom? Messze-messze mindentől, a mi csondes és nyugodt, könyes szemmel gondolok rátok, minden kedveseimre és ugy szeretnék, olyan nagyon kívánnék csak egy kicsit otthom lenni, azután megint vissza.

... Tizenketten alszunk itt egy szobában, szénán. Tizenkét tisz, szóval emberek, a kik valamikor ágyban is aludtak. Kártyázunk, beszélgetünk, viccelünk, nevetgélünk, de ha egyszer egyikünk neki borulna az asztalnak, mind rákezdené. De azért mégis vígan előre, te pedig vigyázz az otthoniakra...

Adományok Augusztacsomagokra.

(II.) Augusztacsomagokra hozzám ujabban adoztak:

Szentmihályi unitárius egyház . . .	K	5—
Deák Miklósné, sz.-szentmihályi unitárius lelkészné . . .		6—
Persian János Székelyudvarhely . . .		25—
Geréb Sándor unit. lelk. A.-boldogf. . .		4—
Szabó Gábor fősolgabíró gyűjtése: Székelydöbői kör 116 01 K, fenyédi jegyzői kör 105 85 K, szentegyházszafalvi jegyz. kör 130 45 K, együtt . . .		352 31
Pál Ferencz oklándi unitárius lelkész gyűjtése: Udvarhelymegyei takarékpénzt. fiók 30 K, oklándi unitárius egyházközség 10 K, Pál Ferencz lelkész. Pál Ferenczné 6—6 K, alsó Csiki Józsefné, ifj. Szolga János, Fekete Józsefné, Bedő Józsefné, Bedő Erzaiko, Vass Klárka, Vass Palika, Bekő Mihály, Agyagási Sándorné 3—3 K, Kovács Bálintné, Csiki Andrásné, Egyed Mózsené felső. Szolga István M. 2—2 K, özv. Kovács Miklósné, Benedek Áronné 1—1 K, együtt . . .		89—
Szabady T. fősolgabíró gyűjtése: Vargyas községben: Vargyas közs. gazd. munkasalapja 12 50 K, Kisgyörgy Sándor 12 K, unitárius egyházközség 12 50 K, együtt . . .		37—
Székelyszombor községben: Kisgyörgy Sándorné és Kállai Erzsébet gyűjtése . . .		56 30
Felsőrakos községben: Kis János 2 K, Hitelezővetkezet 5 K, együtt . . .		7—
Homoródujfalu községben: Beneczedi Pál unit. lelkész gyűjtése . . .		41 88
Homoródszentmárton községben: Névtelen adományozók . . .		10—
Oklánd községben: Szabady Tivadar fősolgabíró gyűjtése 40 40 K, Vass Pál gyűjtése 15 K, együtt . . .		55 40
Bardoczi jegyzői kör gyűjtése . . .		11 80
s így a gyűjtés összesen	K	700 69

Az "Udvarhelyi Híradó" november 29 iki 127 ik számában megjelent kimutatás összege 1032 K 76 fillér. Együtt 1733 45 K. Dr. Valentsik Ferencz ur az I. sz. kimutatásomban feltüntetett 100 koronás adománya nem kezeimhez folyt be, hanem az Udvarhelyi Híradó szerkesztőségének adatott át, a szerkesztőség által külön használ

tatott fel karácsoni bevásárlásokra. Ezen összeg leszámításával fennmaradó 1633 K 45 fillért mai postán rendeltetési helyére juttattam, s ezzel a gyűjtést bezárom.

Ugron, főispán.

Népfelkelő tisztek és altisztek kiképzése.

Az egyévi önkéntesi karpaszomány viselhetésére köztudomás szerint az 1878. évtől az 1890. évig terjedő időközben született és a népfelkelési bemutató szemlére felhívott azok a népfelkelésre kötelezettek is feljogosítottak, a kik a véderőről szóló törvényben az egyévi tényleges szolgálat kedvezménye tekintetében megállapított tudományos képzettséget annak idején állíttatásuk alkalmával igazolták, vagy pedig most, már a népfelkelési bemutató szemlére igazolják, ha erkölcsi szempontból kifogás alá nem esnek.

Az egyévi önkéntesi karpaszomány viselhetésre vonatkozó jog elismerése az illető népfelkelésre kötelezetteknek ugyanazt a helyzetet biztosítja, mint az egyévi önkénteseknek; az illetőket tehát a lehetőséghez képest külön osztagokban képezik ki és a mennyiben a többi feltételeknek megfelelnek, annak idején altisztekké fogják őket kinevezni.

Az első katonai kiképzés befejezése után a szóban forgó népfelkelésre kötelezettek, ha az e tekintetben megállapított általános feltételeknek megfelelnek, a szükséghez képest a tartalékos tiszti képzés elnyerését célzó kiképzésnek fogják alávetni és jó eredmény elérése esetében tisztejelletté, illetőleg hadapródjelletté nevezzik ki. A kiképzési időszak letelte után közvet-

nül a csapattestekhez beosztott többi népfelkelésre kötelezettek, a kik az említett további szak kiképzésben nem részesültek, hasonlóképp, mint az egyévi önkéntesek, hadapródkká lesznek kinevezhetőek ha az ellenség előtt személyes bátorságukkal a rájuk bízott raj, szakasz vagy őrző körülmények és ügyes vezetésével kitűntek, jó példával buzdítolag hatottak, vagy pedig általában szakaszparancsnokságra gyakorlatilag alkalmazhatóknak bizonyultak, feltéve, hogy maguktartása szolgálaton kívüli viszonyukban sem kifogásolható.

Kitüntetett vitéz katonák.

Ófelsége ujabban a következő 82. gy. ezred kötelékébe tartozó 34 vitézt tüntette ki:

Ellenség előtt tanúsított bátor magaviseletért I. osztályú vitézségi ezüst érmét nyertek:

Benedek Tibor, Beke Kálmán dr., Zakariás Jenő zászlóos; Kozák Theodor őrmester; Márton Johann gyalogos; Szócs Theodor századkürtös

Ezüst vitézségi 2 oszt. ezüstérmét nyertek:

Gáspár József dr., Szóts Lajos zászlóos; Darócsy József dr. kadett; György Ferenc őrmester; Bumbuly Károly szakaszvezető; Ladányi Emil, Semerjay Emil szakaszvezetők; Máté Zoltán, Kurkó György káplárok; Gál Alajos önkéntes, Ban Desideriut, Davis Gyula, Lőrincz Gábor, Pap János, Varga Dionisius káplárok; Balló József, Feleki Lajos, Györgyiczé János őrmesterek; Bencse László, Both András, Gajna Gábor, György Ferencz, Károly Dániel, Kovacs Lajos, Márton Antal, Muerth András, Szűcs György, Vajda Péter gyalogosok és Pülöp Elek, póttartalékos.

A románok menekülnek az oroszok elől.

Ismeretes, hogy az oroszok Csernovitz első elfoglalásakor úgy a városban, mint általában a megszállott bukovinai községekben barbár kegyetlenséggel kintózták a románokat, sokat lemészároltak, házaikat felgyújtották és vagyonukból kifosztották. Annak idején a román lapok is kivétel nélkül, sőt leginkább az oroszbarát érzelmeikről közismert, orosz pénzen hízó sajtóorganumok élesen támadták az orosz hadvezetőséget és elégtételt követeltek megkintózt és kirabolt testvéreikért.

Most Csernovitzot csapataink ismét kiirtván, a románok a legnagyobb sietséggel menekülnek Magyarországra, hol kitűnő bánásmódban és ellátásban részesülnek. A csernovitzai érsek, ki első ízben nem hagyta el székhelyét, okulva az oroszok brutalitásán, most székhelyét Dorna-Watrára tette át. Erre vonatkozólag jól informált helyről a következő értesítést nyertük:

A bukovinai görög keleti érseki consistorium még októberben Csernovitz felszabadítása után úgy határozott, hogyha Csernovitzba újabb orosz betörés veszedelme fenyegetné, consistorium székhelyét Dornába teszi át a Consistorium tagjai ehhez képest ma Dornára megérkeztek, De Ropta érsek Ókegyelmessége pedig már néhány napja ott van. A Konsistoriumnak ez az elhatározása a legjobb bizonyítéka annak, hogy a legfőbb görög keleti egyházi hatóság, az orosz betörés idején tapasztalt méltatlan bánásmód után, az oroszok részéről újabb elnyomást és erőszakosságokat vár, bizonyosság ez egyúttal arra is, mily kevésbé hitelt érdemlők az oroszok biztatásai, hogy ők a Monarchiában élő görög keletiek felszabadítása végett jönnek; jellemző továbbá még az is, hogy a Konsistorium határozatát egyhangulag hozó, tehát a többségben levő román tagok valamint a ruthének is egyaránt idegenkednek az oroszoktól.

A hadikölcsönjegyzés és a takarékpénztárak.

— A pénzügyminiszter közönete. —

Teleszky pénzügyminiszter a Hitelbank utján az Udvarhelyi Takarékpénztár Rézvénytársasághoz, — amely intézetnél, mint jelentettük, közel félmillió hadikölcsönt jegyeztek — a következő köszönő iratot intézte:

Tisztelt Igazgatóság!

A hadi szükségletek fedezése céljából kibocsátott 1914. évi 6%-os m. kir. adómentes állami járadékkölcsön jegyzése folyó hó 23-ával lezáratván, a kölcsönki-bocsátás váratlan nagy sikere megállapítható.

Örömmel tapasztaltam ebből az alkalomból, hogy az ország pénzüzeteteinek hatalmas bázisa a maga egészében hazafias lelkesedéssel állott a hadi kölcsön nagy nemzeti fontosságú ügyének szolgálatába és a hadi kölcsön sikeréhez fűződő egyetemes érdekeket teljesen átértve, a kisebb jelentőségű érdekek háttérbe szorításával, nagy odaadással működött közre abban, hogy a hadi kölcsön jegyzésébe minél szélesebb rétegek és minél nagyobb tökével vonassanak be. Örömmel vettem tudomást arról is, hogy a pénzüzetetek tisztviselői kara fáradságot nem ismerő buzgalommal járult hozzá, hogy a hadi kölcsönre történő jegyzések országszerte sima és szakavatott lebonyolítást nyerjenek.

Ezzel pénzüzeteteink bizonyosságát odták annak, hogy közgazdasági bivatásuk magaslatán állanak és a nemzet gazdasági életének olyan szervei, amelyekre közgazdasági és pénzügyi életünk mindenkor nyugodtan építhet és biztosan számíthat.

Kedves köztársasági tisztjeim, midőn megállapítom azt, hogy a hadi kölcsön jegyzésénél aláírási helyekül szolgáló pénzüzeteteinket a hadi kölcsönrel járó nagy nemzeti és közgazdasági siker elérésében méltán kiváló rész illeti és amikor a tisztelt Igazgatóságnak az elért nagy eredmény érdekében kifejtett közreműködésért köszönetemet fejezem ki, egyben kérem, hogy kösönetemet tisztviselői karának, továbbá a tisztelt Igazgatóság által aláírási helyekül kijelölt intézeteknek és azok tisztviselői karának is tolmácsolni szíveskedjék.

Fogadjon tisztelt Igazgatóság kiváló tisztelettem nyilvánítását

Teleszky, s. k.
m. kir. pénzügyminiszter.

Aranyat—vasért.

Egy néhány gyűrű, köztük egy pár jegygyűrű, aranykereszt és nyakláncz, s több más apróság került gyűjteményünkbe. Apró jó kis leányka az egyiket és hajlotkoru asszony ajánlotta a másikat fel; sulyuk talán nincsen arányban az áldozatkészség nagyságával, de jelentőségében azt bizonyára meseze felülmúlja. A mozgalom még egyre kitar, bizonyosságul a mi közönségünk áldozatkészségének. E hétről a következő adományokat nyugtázzuk:

Rozmann Jenő (Gagy) 2 gyűrű, Rudnyák Anna ezüst óra, törmelék. Kovács Mihályné (Parajd) ezüst óra, 3 K, Gottbárd Giza 1 gyűrű, Máthé Annuska függő és törmelék, Mirtse Pirocska (7 éves) arany nyakláncz, Mirtse Emma arany nyakláncz, Haricska Rózsika 1 gyűrű, Benedek Ferenczné (Bece) ezüst karperecz és óra láncz, 3 gyűrű, Tamás Erzsi (Fenyéd) 1 gyűrű, N. N. ezüst óra, arany kereszt, Gábor István 1 gyűrű.

Melegruhát katonáinknak!

Gyűjtésünk, melyet katonáink meleg ruhával való ellátása végett indítottunk, szép sikerrel járt. Rövid idő alatt 581 K 58 fillér gyűlt össze, amely összeggel pamutot hoztunk és szeretetreméltó hölgyeink közt kötés végett kiosztottunk.

A kiosztott pamut feldolgozásában részt vettek: Szabó Iluska 7 hősapka, Dr. Kovács Mórné 24 hősapka, 5 pár érmelegítő, Balázs Sándorné 3 hősapka, 5 pár érmelegítő, 1 pár térdvédő, Nagy Elemérné 5 hősapka, Sterba Ödönné 6 hősapka, 4 pár érmelegítő, özv. Gyertyánossy Károlyné 4 hősapka, 1 pár érmelegítő, 2 pár térdvédő, özv. Borosyay Lajosné 4 hősapka, 10 pár érmelegítő, Dr. Hinkelér Akosné 4 hősapka, Lántzky Malvin 4 hősapka, 3 pár érmelegítő, Molnár Károlyné 6 hősapka, Nagy Kálmánné 8 hősapka, 2 pár érmelegítő, Szabó Istvánné 7 hősapka, 1 pár érmelegítő, Tamás Ilonka 5 hősapka, Esztegar Bálintné 6 hősapka, 1 pár térdvédő, 2 pár érmelegítő, Sigmond Gertrud 8 hősapka, 2 pár érmelegítő, Csánády Margit 3 hősapka, 3 pár térdvédő, 2 pár érmelegítő, Becsek Aladárné 5 hősapka, 2 pár érmelegítő, Steioburg Peppi 4 hősapka, 2 pár érmelegítő.

Ebből és a már nyugtázott holmikból Rotbauri ezredes urhoz juttattunk katonáink közt való szétosztás céljából: 96 hősapkát, 6 pár térdvédőt, 33 pár érmelegítőt, 3 haskötőt, 9 pár kapcsát. A pamut egy része még feldolgozás alatt van, amelyet beérkezésük után a még nálunk levőkkel együtt szintén katonáinkhoz juttatunk.

Üröinknek szives kéréséget hálásan nyugtázzuk. Isten szeme rajtuk.

A katonák postacsomagja.

A kereskedelemügyi miniszter rendeletet adott ki, a melyben a hadvezetőséggel egyetértően elrendeli, hogy a tábori csomagposta forgalom december 5-től bezárólag december 15-ig újból megújítottassék. A csomagforgalom feltételei közül a fontosabbak a következők: A csomagok súlya az öt kilogramot és terjedelme bármily irányban a hatvan centimétert meg nem haladhatja. A csomagba hadfelszerelési és ruházati cikkekkel kívül olyan élelmiszereket is szabad tenni, a melyek nem könnyen romlanak. Meg van engedve cigaretta, szivar és dohány külföldre is. A csomagot ugyanúgy kell pakkolni, mint azt a legutóbbi rendelet ismertette. Értékesebb tárgyaknak és készpénznek hozzácsomagolását feltétlenül mellőzni kell. A szállítólevélre az érték nyilvánítására szánt helyen a „saját veszélyére” szavakat kell ráírni. A csomagba szabad levelet tenni, ellenben a szállítólevélben minden írásbeli közlöményt mellőzni kell. A csomagokért a feladásnál, tekintet nélkül a súlya, hatvan fillér bérmentesítési díj fizetendő. A tábori postai csomagok, melyek bármely oknál a címzettnek nem juthatnak, a feladónak nem küldetnek vissza, hanem tartalmuk a részoruló legénység közt osztatik szét. Kárterítésre a feladónak olncs igénye.

HIRES.

Székelyudvarhely, decz. 6.

A mi hőseink.

Soó László.

A hőst, a ki a csatatéren a haza védelmében elesik, babér illeti és hervadatlan koszoru, melyet a hálásan kegyeletes megemlékezés komoly érzései képében fonunk messze idegenben eltemetettnek kihűlt homlokára. De vajjon lesz e elegendő babérunk s nem fog-e ki időelőtt a sok koszoru? Mert a bősök, a mi hőseink száma váratlanul gyorsan szaporodik.

Molnár Géza után mindjárt Soó László. Egyik bimbóból kipattanó értékes élet után a másik szinte ugy, mintha a csatatéren tobzódo halál a mi jobb és szebb tavaaznak minden biztató reményéből ki akarna fosztani bennünket...

Mert Soó Laci is ezek közé tartozott. A komoly kötelesség teljesítés gyermekévei után nagy hivatással és soba nem lankadó munkakedvvel készült az orvosi pályára. Egy rövid év választotta csak el attól, hogy mint kész orvos fejtessen ki áldásos működését a társadalomban és a tehetőség minden jóra való erejével készült rá, hogy ne legyen a hétköznapi élet vásáros tologásában elvesző szürke ember, hanem olyan valaki, a ki az emberszeretet érdekében kifejtendő derekas munkája révén csak szaporítsa és folytonossá tegye azt a nagy tiszteletet, a melyet édes apja ebben a városban és megyében már eddig is szerzett.

Szóval: Soó Laci sokat hagyott itt. Mindent. S elhagyta vidáman, a férfias lélek nemes emelkedettségével, mint a ki tudja, hogy nagy és szent kötelességet teljesít, mely csak a férfias lélekkel meghozott emberfölötti áldozatokra reflektál. Mert csakis ezekkel tudja kivívni titáni küzdelmek után a nemzetnek boldog jövőt ígéro győzedelmét.

Három hónap óta járta így az északi harctér legkülönbözőbb csatásíkjait, s mint orvosnövendék — főlebbvalóinak dicsőre elismerése mellett — ugyanazzal a szeretettel kötözgette a küzdő bajtársak s a fogoly ellenség sebeit — vigan, lelkesen, sobasom zugalódva. Pedig volt része elég a nélkülözésben. De levelei, a miket néha-néha hazaküldött, folyton csak a férfias lélek minden nehézséget mosolygva leküzdő energiájáról mesélgettek józú humorral s kedves egyszerűséggel.

Micsoda boldogságos meleg derű hintette szét aranyugarait az ilyen levelek nyomán az otthon nyomasztó csendjében a szülők és testvérek aggódo szive-mélyén?

És micsoda gyászos döbbenet lehetett urrá ugyanott, mikor pár rövid nappal ezelőtt egy barátí kéz írta levél hírdül hozta, hogy Laci nincs többé, Laci meghalt...

Szépen halt meg. Mint hős, a kötelesség mezején. Nov. 20-án, mialatt a kötözdehelyen a sebesülteket ápolta és kötözgette, egy golyó homlokán találta s kisenvedett. A bajtársi szoretet mindjárt ott a csatatéren el is temette és sírja fölé fából rótt keresztet állított; melynek egyszerű felirata némán hirdeti a messze idegenben a fiatal hősnak, a mi hősnöknek, Soó Lászlónak el nem muló dicsőségét.

Mert a szülői és testvéri sziv mérhetetlen fájdalomát meg fogja enyhíteni az idő, a zokogással hullatott könnyek is lassan-lassan fel fognak szikkadni, de a csaták tüzeben a hazáért elesett hős fiúnak dicső emlékezte, mint megazentelt örökség el nem mulhatik.

Gotthárd János ifj.

A kegyetlen halálnak azonban nincs pihenése. Alig írtuk le a fenti emlékezés utolsó sorait, már híre jött, hogy a csatatéren elesett hőseink száma eggyal ismét szaporodott. Polgármestertünknek három fia vonult a táborba s a

multkor már megirtuk, hogy közülük egyik orsz hadifogoly. Most arról kapjuk a szomorú jelentést, hogy a legidősebb fia, János halálát lelta az északi harctéren.

Az erőkötésű, szelidlelkű fiatal ember négy hete, hogy közülünk elutazott. Azóta folyton, megezakítás nélkül a harczvonalban küzdött s a sok nélkülözés, fáradságok között oly vitézül viselkedett, hogy mindazoknak elismerő bámulatát érdemelte.

A hős katonát azonban nem az ellenség golyója terítette le. Valami lappangó ragály kezdte ki s emésztette az erős szervezetet, de Gotthárd János beteg is a lövészárkokban maradt s harczolt, a mig végső ereje is el nem hagyta. Egyszerre azonban nehéz lón kezének a foggyer, szeme előtt összehelyt a világ s a legnagyobb harcai tüzeben hirtelen csak összeesett. Estér kelve élettelenül vitték el társai hátra egy közeli pajtába. Lefektették, betakaragták, de a szegény fia már nem érte meg a reggelt. Egyetlen jajszó nélkül csendesen meghalt.

Gyász és könnyek illetik, mert munkás lelkű jó gyermek volt, de ebben az emlékezésben az ismeretlen idegenben pihenőnek sírjára letesszük a babért is, mert hős volt, a ki egy boldog reményekben gazdag életet áldozott a hazáért és a székelységért.

Katonáink karácsonya.

— Kérés a közönséghez. —

Harmadizben fordulunk közönségünkhez. Harmadizben kérjük o helyen a mi szeretett olvasóinkat, hogy harctéren levő katonáink karácsonyi ajándékára hozza meg áldozatát. Egyesült erővel tegyük lehetővé, hogy azok a derék emberek, kik a hazáért, értünk hoznak fel nem értékelhető áldozatot, érezzék a szeretet ünnepén a táborozó helyeken és a meeszi lövészárkokban a mi szívünk melegségét, érezzék, hogy itthonmeradt véreink szeretettel, meleg ragaszkodással, el nem muló hálával és büszkeséggel gondolnak rájuk.

Gondolatnak is mily megnató és valószínűnek mily magasztos, hogy kemény katonáink, akik százszer végigmennék a halál retentó birodalmán és akik ott járnak, hol mellettük, köröttük a halál terem, egy pillanatra a mi erőszakolásunkra megállanak, hogy lelkeik megfúrasszék a legboldogított és a legnemesebb érzésben és gondolatokat, — a mi ajándékaink révén — a családi tűzhegyre, a szeretet forrására irányítsák.

A mi derék 82-ös katonáink karácsonyi ajándékáról gondoskodni a mi, e vármegye közönségének, kötelessége. Ezért indítottunk gyűlést és ezért fáj, hogy az távolról sem járt olyan sikerrel, mint amiótt a szentgyű megérdemelt volna. Mert akként képzeltük el a dolgot, hogy nem lesz e megyében egyetlen hajlék sem, mely kisebb-nagyobb áldozatot meg ne hozna katonáinkért. Ugy képzeltük, hogy felhívásunk nyomán csőtül fog szakadni az ajándék: pénzben, száraz tésztában és cigarettában, mint amelyeknek adományozására kértük a közönséget. Azonban feltévéssünkben csalódtunk. 700—800 korona és egy pár száz cigarettá mindössze az, mely ezideig összegyűlt. A begyűlt összegnek megfelelőleg már több mint három mázsa füstölt kolbászt rendeltünk, melyet 10-ikén fogunk a harctérra a 82-ös katonáinknak elküldeni.

Természetesen e mennyiség távolról sincsen arányban katonáink számával és vitézségével, miért is újra arra kérjük közönségünket, hogy adományaival 10-ikéig felkeressen sziveskedjék. Tömegadományra van szükség, mert azt szeretnők, hogy katonáinkra karácsony ünnepe minél kiterjeddebben köszöntsön és hogy lassák vitéz katonák a mi feléjük szálló szeretetünket, a milliónyi áldásnak és jókívánásnak a melegét, mely tuláradt sziveinkből kézfoghatóan ömlik oda. Ne maradjon el ez ünnepből senki, aki megérti szándékunkat.

Hősi halált halt. A következő szomorú sorokat vettük:

Soó Gáspár és neje Grosz Mária egy gyermekük, mint a rokonság nevében fájdalomtól sajtó szívvél, de az isteni Gondviselés kifürkészhetlen rendelkezésében megnyugodva tudatják, hogy kedves gyermekük, Laci, ötödéves orvosnövendék, az északi harctéren, kötelességének lelkiismeretes betöltése közben november 20-án elhalt. Szeretettünk ott virraszt messze idegenben domboruló sírhantja felett. Isten adta, Isten elvette, legyen áldott az Úr neve!

Személyi hír. Mattanovic Ernő altábornagy, nagyszebeni katonai parancsnok a helyőrség felülvizsgálata végett pénteken délután autón Székelyudvarhelyre érkezett.

A jótékony társadalom. A következő sorokat vettük: A hadban megebesült katonáink részére ujabban a következő adományok érkeztek be: Sándor Albert h. jegyző és Tamás Balázs k. bíró gyűjtése Szentegyházaafaluban: 44 íng, 43 alsónadrág, 4 törülköző és 1 pár kapcza. A megyei segélyző bizottság nevében Ugron János, s. b. elnök.

Katonát temettek. Önkéntes székely katonát, kinek bátorságáról már annyit beszélték, ki annyit ázott-fázott, piszkosan s lerongyolódva küzdött és helyt állt értünk is. Szomjazott-éhezett; mikor mi aludtunk, ő virrasztott vagy pusztá földön s árokban meghuzódva pihenés és enyhülésképp a távoli otthonról álmodott. Aztán megint kopár, esőtől-hóval csuszós, meredek oldalán dobogott előre, szuronyal rontott az ellenségnek — a mig aztán egy golyó homlokán találta. A derék intelligens fia egy kicsit felkapta a fejét s a szeme meg egy haragos villámot küldött át az ellenség felé, aztán kidült a sorból, szépen, feltűnés és jajszó nélkül, úgy gondolta, hogy no most egyelőre vége a dicsőségnek. A jó fiut felvették, kórházba vitték. A székelykoponya csakugyan kibirta a lövést, pedig az a fején jobb felől be, s bal felől kiment. Felgyógyult. Aztán egy pár hétre hazaerosztették. Aig érkezett meg, fejfájásról panaszkodott s így újra kórházba került, de már késő volt minden, a kemény csiki fia egy pár nap alatt összemert, belső fertőzés állott be, s Gál Ferencz Alajos önkéntes gyalogos kedden délebben csendesen elhunyt. A gergyóditrói jó fiut csütörtökön délután temették el nagy részvét mellett. A czélek zászlóik alatt testületileg vonultak ki, amint hogy a hivatalok is testületileg jelentek meg a derék hős katoná temetésén; zúgtak a harangok, asszonynépség lepte el a járdákat, miközben kiért végső pihenő helyére, a temetőbe. A nap sugarai ragyogva aranyozták be a hős koporóját, miközben megérkezett a jó fia az anyaföldbe. Legyen siri álma csendes, emléke áldott.

Házasság. Szabó Endre vármegyei aljegyző, tb. főjegyző, m. hó 23-ikán tartotta esküvőjét Avéd Virukával, Avéd János nagybirtokos kedves leányával, Gergyóalfaluban.

Jótékony adományok. Sebesi János alispán annak közlésére kért föl, miszerint köszönetet mond Sukódt Miklósnak, ki katonáink részére 10 hósapkát küldött be hozzá. — A Vörös Kereszt egyet elnöksége ez uton mond köszönetet Barcsay Károlynak, ki napi bevételének 1%-át felajánlotta oly módon, hogy annak háromnegyed része a Vörös Kereszt-egyletnek, egynegyed része pedig a sebesültek karácsonyfájára fordítassék. — Hadbavonuló katonáinkat közönségünk eleddig cigarettával bőségesen ellátta, az utóbbi napokban ez az áldozatkésztsége mintha csökkent volna, így például az utóbb elment batalion részére csak Sterba Ödön juttatott 50 pakk 16 filerese dohányt és Mauthner főpinczér 500 cigarettát. Kérjük a közönséget, hogy ez irányú jószága ne csökkenjen. Adományokat Dr. Hülndér Ernőhöz kérjük juttatni. — A 22/II. népf. hadtápszámláj parancsnoka megkereste az alispánt, hogy az udvarhelymegyei derék népfelkelő részére 2—300 pár meleg keztűt juttasson. Sebesi alispán a kérésnek eleget tett, amennyiben a városban található összes meleg keztűket elküldötte.

Nyugtázás. A polg. leányiskola igazgatóságához a katonák meleg ruháira az utóbbi napokban a következő adományok folytak be: Udvarhelymegyei Takarékpénztár Részvénytársaság 100 K, Hlatky Miklós és felesége 70 K, Pal Géza 1 pár érmelegető. Szemlérné Lendvay Mária 2 pár érmelegető, 2 hósapka, Simon Ilka 2 pár érmelegető, Kovácsné Langer Adolfin 1 hósapka, Flórián Kristóf 1 vég parczet, 1 kiló pamut, Musza Mária 2 pár érmelegető, Istvánffy Erzi 6 pár érmelegető, Looz Irén 3 pár érmelegető, Török Zsigáné 2 drb prém, 2 pár érmelegető, 1 hósapka, 1 sapka és 3 pár kapcza. Az igazgatóság ezuton is hálás köszönetet mond az adakozóknak.

Hadikölcsön jegyzések. A mult számunkban a helyi pénzintézeteknél eszközölt hadikölcsön jegyzések tömegéből kiragadtunk volt egy néhányat. Ezek kiegyesíttéseképpon még felemlítjük itt, hogy az Udvarhelymegyei Takarékpénztárnál jegyzett nagyobb tételek közt szerepel Jánosy Gyula ügyvéd 10,000 és Kalmusz Lajos kapitány is ugyancsak 10,000 koronával.

Házasság. Farkas Sándor helybeli koreskedő, a Farkas és Forró cég beltagja, f. hó 3-án eljegyezte, Gál Irmuskát, özv. Gál Jánosné született Sombory Irma lányát.

Közönségünk áldozatkészsége. Az Udvarhelyi Híradó szerkesztősége ujabban a következő adományokat vette és nyugtázza:

Harczterén lévő katonáink karácsonyi ajándékára:

Miklóssy Károlyné	K	10—
Udvarhelymegyei Takarékpénztár		30—
Paschok Viktor		5—
Kertész Alborné		5—
Péchy Amália (Belénvea)		5—
Szakáts Márta és Zolti (Oklánd), kik lemondottak új karácsonyi ajándékuokról		5—
Zonda József		10—
Menyhárt András		5—
Janó Ferencz		5—
Sándor Mózesné iskolasz. (Csekefalva)		4—
Hlatky Miklós és noje névnap megváltás czimén		80—
Murzán János kiscsalambfalvi molnár által felajánlott 40 véka gabona ára Dr. Pálffy Jenő főszolgabíró útján		216—
Előző gyűjtésünk összege		432 75
Összesen	K	812 75

Katonák meleg ruhájára:

Koncz Ármin	10—
Nagysolymosi ref. egyház perselypéz	10 10

Természetben:

Bodrogi Györgyné 6 pár érmelegítő, 2 drb hősapka, 500 cigareta.
Ilyés Jánosné 1 doboz tézsza, 200 cigareta.

Sebesült katonák karácsonyára ujabban

adakoztak a következők: Dr. Egyed Balázsné 5 K, Leichter Gyuláné 10 K, Simó Mátyásné 10 K, Fekete Sándorné 2 K, Dr. Nagy Elek 5 K, Szász Anna 40 fill., Weber Mária 2 K, Nagy Elemér 5 K, Gönczy Lajosné 4 K, Menyhárt András 5 K, Suller Jánosné 2 doboz cigareta egy üveg málna szörp. Ugyazintén a csaláron Öz. Borosnyai Lajosné, Fülöp Erzsike, Amberhoy Ami gyűjtőjén a következők adakoztak: Molnár Teréz 1 K, Csillag Józsefné 2 K, Vida Gyuláné 40 fill., Tassaly Józsefné 2 K, Mátéfy Domokosné 2 K, Dr. Pál Gyula 2 K, Dr. Keszai 2 K, Dr. Zonda Józsefné 10 K, Juczi 2 K, Wagner Heinrichné 10 K, Vass Lajosné 5 K, Márk Testvérek 1 K, Hossz József 1 K, Haab és Heitz 1 K, Sámson Lajos 2 K, Vajda Ferenczné 2 K, Papp Zsolt Endréné 10 K, Dénes Samu 2 K, Szelenyi Antalné 4 K, Dr. József László 3 K, Tamás Márta 5 K, Fröhlich Otóné 2 K, Bod Károly tanár 1 K, Dózsa Aladár 5 K, Öz. Bagó Gyuláné 2 csomag tea, Szabó István ügyész 5 K, Nagy Kálmán bíró 5 K, Steinburg Otóné 2 K, Gáspár Testvérek 2 K, Ilyés 5 K, Cillig József 4 K, Hlatky Miklós 4 K, Névtelen 10 K, összesen 114 K 40 fill. Eteldi iskola növendékei a sebesült katonák részére egy zsák tepsét küldtek Spranzit Mária áll. tanítónő által. Ugy az adakozóknak, mint a gyűjtőknek halás köszönetet mond a beteg katonák nevében Dr. Valentsik Ferenczné.

Meleg ruhát katonáinknak. A Nőegylet elnökségétől vesszük a következő elszámolást:

A Nőegylet pamutját feldolgozták és ajándékba küldték a következők: Szabó Istvánné 6 érmelegítő, Simó Magduska 1 hősapka, 12 érmelegítő, Csanády Margit 6 drb. haskötő, 6 harisnya, 6 érmelegítő, Dr. Egyed Balázsné 6 hősapka, 14 érmelegítő, Balló Ödönne 3 hősapka, 4 érmelegítő, Hinléder Ákosné 3 hősapka, 5 érmelegítő, Becsek Aladárné 5 hősapka, 6 érmelegítő, 4 térdmelegítő, Dr. Kovács Mórné, 36 érmelegítő, 24 hősapka, Musza Mária 6 érmelegítő, Nagy Kálmánné 12 hősapka, 9 érmelegítő, Dr. Nagy Elekné 1 érmelegítő, Szabó Iluska 6 hősapka, özv. Pálffy Ferenczné 2 hősapka, 2 érmelegítő, 2 térdvédő, Németh Albertné 11 hősapka, 3 érmelegítő. Dr. Vass Lajosné 1 érmelegítő, 2 hősapka, özv. Ugron Istvánné 1 kgr. kötött holmi, Dr. Burnáz Imréné 1 kgr. kötött holmi, Kriza Sándorné 3 kgr. kötött holmi, Dózsa Aladárné 1 hősapka, 3 érmelegítő, Hágér Gyuláné, Pál Jánosné és Nagy Jánosné 6 hősapka, 7 érmelegítő, Szabó Andrásné 1 kgr. kötött holmi, Steinburg Otóné 4 hősapka, 2 p. térdvédő, 6 érmelegítő, Steinburg Peppi 5 hősapka, 4 érmelegítő, özv. Borosnyay Lajosné 1 kgr. kötött holmi, Nagy Irma 2 érmelegítő, Germász Miklósné 2 érmelegítő, Láng Györgyné 3 érmelegítő. Ebből 11 kgr. a főispán ur útján a hadvezetőségnek, 19 hősapka, 64 érmelegítő, 4 térdvédő, Rothenari ezredes urnak lett beküldve, s a többi a három utolsó marabattallion közt lett kiosztva.

Sebesült katonáink reggelijére ujabban a következő adományokat vette a Vörös Keresztogylet kebeléből alakított bizottság: Ottár egylet 8 kenyér, Bakóczy Károlyné 1 kenyér, Szabó Andrásné szilvalz, Orbán Dénes 1 rud szalámi, Horváth Károlyné vaj, Turógyár 10 kgr. turó, Szemlér Ferenczné szalonna, özv. Ferenczy Istvánné kenyér, bor, parisor. Hinléder Ernőné és Persián János alma, Nagy Ignáczné (Fenyéd) kenyér, hagyma, özv. Szabó Józsefné kenyér, vaj, Schubert János 250 zsemle, Nagy Samu 2 kenyér, Kissolyos közszé 3 láda alma, Br. Daniel Lajos 15 K. Udvarhelyi Híradó gyűjtésére 43 K, Osváth Miklós (Zetelaku) olvasni való, Szász György 1 kenyér, Florian Kristófné 10 K, N. N. 20 K.

A Sportogylet választmánya a napokban ülést tartott, mikor a közgyűlést 8-ikára kitűzték. Amonyiban akkor a tagok az alapszabályokban előírt számban nem jelenének meg, a gyűlés 14-ikén d. u. 5 órakor lesz megtartva. Az egylet előkegye a pályának vízzel való megtöltése végett a szükséges intézkedéseket megtette, s hihető, hogy egy néhány nap alatt sikerülni is fog a szükséges vizet előállítani.

A családtagok arczképes igazolványa. A m. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesülés szerint az állami, vármegyei és a törvényhatósági joggal felruházott városi alkalmazottak igényjogosult családtagjai részére az 1915. évre szóló arczképes igazolványok alapján félárú menetjegyek a m. kir. államvasutak személypénztárainál már f. é. deczember hó 1-től kezdve válthatók. Az államvasutak igazgatósága e rendelkezésével azt célozza, hogy azok az igényjogosult alkalmazottak, kik az arczképes igazolványt családtagjaik részére kiváltották, az egyes utazásra szóló igazolványok megszerzésének terhéül már a folyó évre is mentosuljanak.

Oroszemlék Székelyföldön. A 48-adiki muszka invázió alkalmával tudvalevőleg a jó órog Bem apó a bogesvári csatasíkon egy jól irányzott ágyulóvessél pontosan eltalálta Skariatint orosz tábornokot. A muszka generalisnak a csatasíkon emléket emeltek, mely meg ma is hirdetője az utálatos muszka horda garázdálkodásainak. Az emlék felállítására óta sok idő telt el, s a lovagias magyar nemzet fátyolt borított sok szenvedésére s a horda generális a végén is mint ellenséges hős már-már megbecsülésre talált. A napokban utunk az emlék előtt vitt el, s bizony megbotránkozással fordultunk el az emléktől, mely valóságos arczulerése a mi türelműknek. Piszkos muszka hordák csizmái taposással e szent ország földjét, rettenetes pusztítást vivén végbe mindent, gyilkolják katonáinkat, meggyalázzák az asszonyokat, rabolnak, sőt Keletporoszországban 5—8 éves kis fiuk kezeit csuklóból levették, hogy ne foghassanak fegyvert az orosz ellen — és mi ennek hitvány, gaz banda egyik tagjának türjük az emléket magunk előtt. Kérjük az illetékes hatóságokat, hogy annak eltávolítása végett haladéktalanul intézkedni sziveskedjenek. Az orosz kóroszlánnak az udvar végén lévő dombon van a helye

Mit üzen a haldokló székely hős?
Magyar István 22 éves kereskedő, szakaszvezető, a galicziai harcztéren súlyos sebet kapott s október 29-én egyik debreczeni kórházban meghalt. Halála előtt a mellette lévő ápolónak — azzal a kéréssel, hogy juttassa el fiatal, 19 éves feleségének — a következőket diktálta:

— Istvánodtól! Az utolsó utra megtértem. Isen így akarta. Nyugodj meg, tarts meg emlékedben és ha majd olykor virágot látsz, jussak eszedbe! Hisz 22 évvel, mint virág törttem le. De egy tudat mindig boldogíthat: hogy hazámért haltam meg és így sok könnyet ne hullass, mert hős katonát illik emlékedben megtartani, de nem siratni! Hisz emlék lesz a megmentett haza, virág terem és gazdagon buza. A katonát mostan ne sirassa senki! Emlékfám lesz, jőjj el majd, ha csendes lesz az élet a hazánkban újra virul minden. Egy koszorut elfogadok tőled, hisz Te felőled álmodtam és úgy haltam meg. Virág lesz belőlem. Is ten veled, kedves életársam! . . .

Aki így szereti hazáját, aki így tud meghalni, az méltó arra, hogy ilyeténképpen is megemlékezzünk róla. Debreczenben október 31-én

temették el a fiatal hőst. Emlékfája van: egy őlb akácfa. Alatta pihonjen csendesen!

Közgyűlés a városházán. Székelyudvarhely város képviselőtestülete hétfőn délután rövid fél órák rendkívüli közgyűlést tartott Gothárd János polgármester elnökletével. A tanács azon előterjesztését, hogy a már megszavazott városi major czéljaira 20 ezer K folyósításra, elfogadták. Eszerint január 1-ére a tanács beállít 2 pár fogatot, felfogad 4 embert és helyiséget a Lootzféle ház udvarát béreli és a személ fuvarozást házi kezelésben végzi. Schubert János pékmestert a községi kötelékbe felvették. Darnóczy József helyettes városgazdának 250 K fizetési pótléket folyósították. Ezzel kapcsolatosan szóváltottak, hogy a városi fogyasztási és vámbivatali alkalmazottak részére is a 20 százalékos drágasági pótlék, mint a megelőző esztendőben, a folyó évre is folyósításra; bár az indítvány méltánylásra is talált, a kérdés nem képezvén a napirend tárgyát, elintézni nem lehetett.

KÖZGAZDASÁG.

Román kukorica községeinkben
Gazdaközönségünket közelről érdeklő intézkedést foganatosított Sebesi János alispán. Mint értesülünk, a gyimesi állomásnál a községek részére megellegezett 26 wagon kukoricát, mig további 30 waggot is lefoglalt 1560 K árban. Az alispán most felhívta a községeket, hogy az érdeklődők waggononként 1000 K előleget sürgősen küldjék be, mely esetben a nagymennyiségű jóminőségű kukorica özönlik be a vármegyébe.

Felolvas szerkesztő: BECSEK ALADÁR,
Kiadja: a Becsek D. Fia könyvnyomda.

Szám 2118—1914.

Árverési hirdetmény.

Alólirott közhírré teszem, hogy Gyepes község tulajdonát képező koresma 1914. deczember 16-án délután 2 órakor nyilvános árverésen 3 évre 1915. január 1-től kezdődőleg legtöbbet ígérőnek haszonbérbe adatik. Kikiáltási ár évi 800 korona, bánatpénz 10%.

Árverési feltételek az abásfalvi körjegyzői irodában és a gyepesi községi bírónál megtekinthetők. Gyepes, 1914. november 25-én.

Sándor Kálmán, körjegyző.

A legelőkelőbb
A legmegbízhatóbb
A legjobb szerkesztett
A legnagyobb terjedelmű
A legüggetlenebb
budapesti napilap

AZ UJSÁG

Munkatársai a magyar zszurnalisztika, a magyar irodalom legkiválóbbjai.

Főszerkesztő: GAJARI ÖDÖN.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre . . . K 32— ■ Negyedévre K 8—
Félévre . . . K 16— ■ Egy hónapra K 2 80
AZ UJSÁG előfizetői a DIVAT SZALON-t negyedévre K 2.50 kedvezm. áron rendelhetik meg.

**AZ UJSÁG
KARÁCSONYISZÁMÁT**
mely mindig szenzáció számba megy, megküldjük minden új előfizetőnknek is, aki január hó elsejétől számítva már most beküldi az előfizetési összegét.

Megrendelési czím:

Az Ujság kiadóhivatala Budapest, VII.,
Rákóczi-ut 54.

A székelyudvarhelyi járás főszolgabírájától.

Sz. 3607—914. szb.

Pályázati hirdetés.

A szentegyházasszálvi körjegyzői állás nyugdíjazás folytán megüresedvén, arra, valamint az annak betöltésével esetleg megüresedő szentegyházasszálvi segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Felszólítom a pályázni óhajtókat, hogy az 1900. évi XX. t.-cz. 3. §-a, illetve az 1883. évi I. t.-cz. 6. §-a szerinti szakképzettséget s eddigi működésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket 1914. december hó 20-án déli 12 óráig hozzám nyújtsák be. A később beérkezett kéréseket figyelmen kívül hagyom.

A körjegyzői állás székhelye Szentegyházasszálva község, s hozzá Kápolnászfalu község tartozik.

A körjegyzői állással egybekötött javadalmazás: 2000 korona törzsfizetés, természetbeni lakás és szabályrendeletileg megállapított egyéb általánosságok, valamint magánmunkálati díjak.

A segédjegyzői állással egybekötött javadalmazás: 1400 korona törzsfizetés.

A választás napját 1914. évi december hó 21-én d. e. 11 órára tűzöm ki.

Székelyudvarhely, 1914. decz. hó 1-én.

Szabó Gábor, főszolgabíró.

Budapesten kiképzett fodrásznő

ajánlja magát a t. hölgyközönség szives pártfogásába. — Izléses bái és alkalmi fizurákat készít, ondulál és maniküröz. ::

Kiváló tisztelettel

Csaposs Józsefné
Kossuth-utca 56. szám.

Sz. 7763—1914. tkvi.

Arverési hirdetés kivonat.

A székelyudvarhelyi Zálogkölcson intézet és betéti pénztár r. t. végrehajtónak Ilyes L. Márton s társa végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telegkönyvi hatóság az újabb árverést 2700. 800 korona tőkekövetelés és járuléki behajtása végett a székelyudvarhelyi kir. törvényszék területén levő, Parajd községben fekvő és a parajdi 1745 sz. tjkvben felvett A+ 93/2 brez. s a telegkönyv szerint 541 □ 01 területtel feltüntetett kertesre 1000 korona kikialtási árban elrendelte.

Az árverést 1914. évi december hó 19-ik napjának délelőtt 10 órakor Parajd község házánál fogják megtartani.

Az árverés alá eső ingatlanokat a kikialtási árnál alacsonyabb áron nem adhatók el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikialtási ár 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított ovadékképes értékpapírosban a kiküldöttnél letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni. (1881. LX. t.-cz. 147, 150, 170. §§. 1908. XL. t.-cz. 21 §.)

Az aki az ingatlanért a kikialtási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikialtási ár százalékán szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegyezíteni. (1908. XLI. 25. §.)

Kir. járásbírósg mint telegkönyvi hatóság.

Székelyudvarhely, 1914. évi november hó 9. Mihály János s. k., kir. törvényéki bir.

A kiadmány hitelül

Dosa, kir. telegkönyvvezető.

Karácsonyi vásár!

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy főüzletemben (Kossuth-u. 1. szám) nagy raktárt rendeztem be mindenféle

gyermekjáték- és ajándéctárgyakban

!! Nagy választékban: mindennemű porcellán, üveg, lámpa, china-ezüst és még ill föl nem sorolható mindenféle dísz tárgyakban, melyeket tekintettel a rendkívül helyzetre mélyen leszállított áron árusítok !!

A nagyérdemű közönség szives bizalmát kérve, teljes tisztelettel

DRAGOMÁN S. J. Ifj. DRAGOMÁN DOMOKOS.

Szám: 7764—1914. tkvi.

Arverési hirdetés kivonat.

A szentegyházasszálvi róm. kath. iskola alap végrehajtónak Özy Puskás Mihályé a társa végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyben a telegkönyvi hatóság Dr. Jodál Gábor ügyvéd által képv. Fülei István utóajánlása következtében az 1908. XLI. t.-cz. 27 § a értelmében az újabb árverést 5200 korona tőkekövetelés és járuléki behajtása végett a székelyudvarhelyi kir. törvényszék területén levő Szentegyházasszálva községben fekvő és a szentegyházasszálvi 665 sz. tjkvben elb. Szántó Károly neven álló A+ 1399/2, 1399 1/2 hrszám alatti fekvőre 670 korona kikialtási árban elrendelte.

Az árverést 1914. évi december hó 23-ik napjának délelőtt 10 órakor Szentegyházasszálva a község házánál fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlanok a kikialtási árnál alacsonyabb áron nem adhatók el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánat

pénzül a kikialtási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított ovadékképes értékpapírosban a kiküldöttnél letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni. (1881. LX. t.-cz. 147, 150, 170. §§. 1908. évi XL. t.-cz. 21 §.)

Az aki az ingatlanért a kikialtási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikialtási ár százalékán szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegyezíteni (1908. évi XLI. t.-cz. 23. §.)

Kir. törvényszék, mint telegkönyvi hatóság.

Székelyudvarhely, 1914. évi november 9.

Mihály János s. k., kir. törvényszék bíró.

A kiadmány hitelül:

Dosa,

kir. telegkönyvvezető.

Porcellán

ebédlő, teás, kávé, feketés és mosdókészletek gyönyörű szép korszakkal ellátva és ugyanezek egytett aranyszéllal. Háztartási fehér porcellán minden fajta kivitelben. Színes és fehér kőedényárak. Metszett, csiszolt, préselt és festett üvegárak.

A legjobb Ditmár és Brünnerefele új modern függőlámpák, asztali és fali lámpák, lámpákra való gyöngyrotok minden színben, képerleléczek nagyválasztékban és minden fajta vilauyégők legolcsóbban beszerezhetők

!!

Márk Testvérek
kereskedésében Deák-tér 14. szám

Előrendü kész butorraktár. :: :: ::

Asztalos, esztalgályos és kárpitos műhelyek.

A m. tisztelt közönség szives figyelmébe ajánlom a legegyszerűbbtől a legmodernebb butorokkal :: :: :: felszerelt :: :: ::

butorraktáram

Saját asztalos-műhelyemben rajz szerint elkészíték bármilyen kivitelű butort. Menden egyes darabért garanciát vállalok. :: ::

Modern ebédlők. :: :: :: Kálbsozabák.

Szives pártfogást kér

Balázs Károly
butorraktáros és esztalgályos.

FOGÁSZATI MŰTEREM!

Van szerencsém a n. é. decz. 20-ig Székelyudvarhelyt Kossuth-u. 56. közönséggel tudatni, hogy

sz. a. fogok tartózkodni. Ezen idő alatt végzek a fogászat terén előforduló teendőket, u. m. mindenféle

fogtömést (plombálást) és fogcsinálást.

Ugy egyes fogakat, mint egész fogsort rágásra is használhatóan, a gyökérnek a szájból való eltávolítása nélkül, ugyszintén ARANY foglialtattal is.

Arany fogkoronát, hidmunkát szájpádlás nélkül, valamint nem jól illő fogsorok átalakítását. Minden munkát a legjobb kivitelben készítek el s az általam végzett munkáért több évi jótállást vállalok. Fog- mint gyökérhúzását a legkényelmesebb bánásmód mellett végzek.

Fogak alapos tisztítása.

Katonáknak megfelelő árkedvezmény.

Katonáknak foghuzás teljesen díjtalan.

Teljes tisztelettel

SPRINGER M. vizsgázott fogtechnikus.